

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

СТОМАТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	221 Стоматологія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Кваліфікація	Доктор філософії з стоматології

Затверджено рішенням вченої ради

Протокол від 30 серпня 2021 р. № 1

Голова вченої ради _____ Васильєв А.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Суми 2022 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти навчально-наукового Медичного інституту Сумського державного університету.

Протокол № 13 від 24 червня 2021 р.

Голова Ради з якості інституту (факультету)

Прімова Л.О.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № 1 від 28 серпня 2021 р.

Голова Ради з якості Сумського державного
університету

Васильєв А.В.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ПЕРЕДМОВА

Державний стандарт вищої освіти відсутній. Відповідає тимчасовому стандарту Сумського державного університету до введення в дію офіційно затвердженого стандарту вищої освіти.

Розроблено робочою проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові		Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми):	Лахтін Юрій Володимирович	д. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	професор кафедри стоматології	завідувач кафедри стоматології
Члени робочої проектної групи:	Кузенко Євген Вікторович	д. м. н. 14.03.02 – патологічна анатомія	доцент кафедри патологічної анатомії	доцент кафедри патологічної анатомії
	Циганок Олександр Васильович	к. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	-	асистент кафедри стоматології
	Москаленко Ірина Володимирівна	-	-	аспірант гр. А-02/СМ
	Савченко Володимир Віталійович	к. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	-	директор КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Сумської обласної ради

Зовнішні рецензенти:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)
Ткаченко Ірина Михайлівна	д. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	професор кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології	завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Полтавського державного медичного університету
Куцєвляк Валентина Федорівна	д. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	професор кафедри терапевтичної стоматології	професор кафедри хірургічної стоматології, щелепно-лицевої хірургії та стоматології Харківської медичної академії післядипломної освіти
Сміянов Юрій Владиславович	к. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	-	завідувач відділення КНП «Міська клінічна стоматологічна поліклініка» Сумської міської ради

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності 221 Стоматологія.

Протокол № 2 від 14 червня 2022 р.

Голова Експертної ради роботодавців зі спеціальності

_____
(підпис)

Полякова І.С.
(прізвище, ініціали)

Термін перегляду освітньої програми 1 раз на рік.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

1. Профіль освітньої програми

1.1 Загальна інформація

Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут, кафедра стоматології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія
Офіційна назва освітньої програми	Стоматологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. Зі строком навчання 4 роки; обсяг освітньо-наукової програми – 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Україна. Неакредитована
Цикл/рівень вищої освіти	НРК України – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра за спеціальністю 221 Стоматологія або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за спеціальністю "Стоматологія"
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.sumdu.edu.ua/programms/2225

1.2 Мета освітньої програми

Програма розроблена відповідно до місії університету, спрямована на забезпечення підготовки висококваліфікованих науковців у сфері науки та практики охорони здоров'я в галузі стоматології, які виявляють лідерські якості, здатні генерувати нові знання, саморозвиватися, оволодівати дослідницькими навичками високого рівня та інноваційними методами наукової і педагогічної діяльності та застосовувати їх на практиці, мають системне мислення та достатній рівень знань для науково-обґрунтованого розв'язання комплексних проблем та проведення оригінальних самостійних наукових досліджень у медицині і стоматології з дотриманням принципів біоетики та академічної доброчесності.

1.3 Характеристика освітньої програми

Предметна область освітньої програми	<p>Об'єкт діяльності: освітньо-наукові компетентності, які формуються шляхом опанування теоретичних засад та проведення відповідно до принципів біоетики, академічної доброчесності фундаментальних та прикладних наукових досліджень у медичній сфері, базуються на сучасних методах діагностики, лікування патологічних процесів чи хвороб щелепно-лицевої ділянки, направлені на досягнення оптимального фізичного, психічного та соціального благополуччя, пошук шляхів подовження тривалості та покращення якості життя.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати комплексні науково-прикладні задачі та/або проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності в сфері стоматології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та здобуття нових цілісних знань, навичок та вмінь.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні засади дослідження з позиції доказової медицини; поглиблене</p>
--------------------------------------	--

	<p>вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження.</p> <p>Методи, методики та технології: сучасні методи теоретичних, експериментальних та клінічних досліджень у сфері стоматології та суміжних медичних спеціальностей; методи статистичної обробки результатів досліджень та аналіз даних; методи та технології управління науковими проектами; презентація результатів наукових досліджень; захист інтелектуальної власності; методики педагогічної діяльності у вищій школі.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне обладнання та програмне забезпечення, що відповідають новітнім міжнародним практикам у галузі стоматології і медицини.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма. Акцент на формуванні здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання, наукові та практичні проблеми зі стоматології з використанням сучасних наукових підходів.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Фокус програми, що дозволяє відрізнити її від інших програм, полягає в спеціальній освіті в області охорони здоров'я і стоматології, базується на експериментальних і клінічних наукових результатах з врахуванням сьогоденного стану стоматології, найкращих загальноєвропейських, міжнародних практик у сфері охорони здоров'я. Програма сформована як оптимальне поєднання академічних та професійних вимог і орієнтована на формування у аспірантів компетентностей щодо набуття глибинних знань зі стоматології, володіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, набуття універсальних навичок дослідника та представлення власних результатів досліджень в усній та письмовій формах, зокрема іноземною мовою.</p> <p>Ключові слова: охорона здоров'я, стоматологія, методи діагностики і лікування, наукові дослідження.</p>
Особливості освітньої програми	ОНП реалізується шляхом опанування дисциплін загальної та професійної (фахової) підготовки з врахуванням динаміки регіональних, державних та міжнародних аспектів сучасної теоретичної та клінічної медицини. Програма передбачає проведення власного фундаментального чи прикладного наукового дослідження, практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, враховуючи потреби галузі охорони здоров'я держави, тенденцій сучасного світового розвитку в умовах глобалізації та невіршених епідеміологічних викликів. Дає можливість удосконалювати професійні і соціальні навички під час поєднання навчання з практичною діяльністю у різнопрофільних закладах охорони здоров'я та/або науково-педагогічною роботою у закладі вищої освіти а також обрати вектор наукового дослідження за спеціальністю «Стоматологія» із 4 наукових напрямків: терапевтична стоматологія, хірургічна стоматологія, стоматологія дитячого віку, ортопедична стоматологія.
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець може займати посади викладача стоматологічних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах освіти, наукових установах (науковий співробітник), лікаря-стоматолога у сфері практичної медицини, керівника з галузі охорони здоров'я в органах державної влади, управління і місцевого самоврядування.

	<p>Фахівець підготовлений до роботи за КВЕД ДК 009:2010: Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги Розділ 86. Охорона здоров'я Група 86.2 Медицина та стоматологічна практика Клас 86.23 Стоматологічна практика</p> <p>Після закінчення навчання за освітньою-науковою програмою спеціальності «Стоматологія» фахівець здатний виконувати професійну роботу: науковий співробітник (стоматологія) (код КП - 2222.1); лікар-стоматолог (код КП - 2222.2); керівник закладу охорони здоров'я (код КП - 1210.1); викладач університетів та вищих навчальних закладів – (КП - 2310).</p>
Подальше навчання	Можливість продовження підготовки на науковому рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
1.5 Викладання, навчання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване та міждисциплінарне навчання, електронне навчання в системі OpenCourseWare СумДУ, самонавчання з урахуванням принципів академічної свободи з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема в рамках програм академічної мобільності. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських і практичних занять, наукових дискусій, мозкового штурму, ситуаційного аналізу, проблемно-орієнтованого навчання, аналізі конкретних ситуацій (Case-study), проектного методу, індивідуальної роботи з написання робіт наукового спрямування та підготовки презентацій за темою дисертації. Програма передбачає проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та партнерів. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником, а також розвиток комунікативних здібностей та удосконалення навичок проведення наукових досліджень шляхом участі в проектах Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих учених університету. Здобувачі проходять педагогічну практику за професійним спрямуванням, беруть участь в освітньому процесі.
Оцінювання	За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення здобувачів до оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, заліки, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есе, презентації наукових досліджень та проектів, експрес-тестування, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, написання та прилюдний захист дисертації) оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання.
1.6 Програмні компетентності (ПК)	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері стоматології і суміжних медичних спеціальностей, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК04. Здатність розробляти проекти та управляти ними, реєструвати права інтелектуальної власності. ЗК05. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини. ФК02. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. ФК03. Здатність представляти та обговорювати результати своєї наукової роботи державною та іноземною мовою в усній та в письмовій формі, опрацьовувати наукову літературу з медицини та стоматології та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. ФК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти. ФК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. ФК06. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.</p>
<p>1.7 Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<p>ПРН01. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проєктів, управління науковими проєктами, складення пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності. ПРН02. Опанування іноземної мови на рівні достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової діяльності іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних професійних, наукових та навчальних публікацій з відповідної тематики. ПРН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень. ПРН04. Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи медико-біологічних досліджень, системне та прикладне програмне забезпечення, новітні практики використання інформаційних систем та комунікації в охороні здоров'я. ПРН05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини з урахуванням сучасних тенденцій, автономності та відповідальності. ПРН06. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології при викладанні фахових стоматологічних дисциплін, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. ПРН07. Планувати дослідження та проводити його відповідно до принципів біоетики, належної клінічної практики (GMP).</p>	

1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Реалізація освітньої та наукової складових освітньо-наукової програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, активними і визнаними вченими, які публікують свої праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності, є учасниками міжнародних проєктів та грантів, проходять міжнародні стажування. Академічна та наукова кваліфікація викладачів підтверджена їх публікаціями, (включаючи публікації у виданнях, що обліковуються наукометричними базами Scopus та Web of Science) та відповідними показниками наукової і професійної діяльності. Протягом останніх 5 років науковцями медичного інституту надруковано більше 350 статей, що обліковуються наукометричною базою даних Scopus, 270 - Web of Science та 180 публікацій – одночасно обома базами. Зв'язок з практикою освітньо-наукової програми забезпечується широкою участю фахівців-практиків і представників академічної спільноти за стоматологічним профілем у педагогічному процесі.</p> <p>Група забезпечення, гарант та викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Освітній процес за освітньою програмою здійснюється у спеціалізованих навчальних аудиторіях, обладнаних аудіовізуальною апаратурою і необхідними технічними засобами. Використовуються площі та матеріально-технічне забезпечення всіх кафедр, що беруть участь у забезпеченні освітнього процесу за програмою. Заняття здійснюються у 63 лекційних аудиторіях (від 40 до 192 посадкових місць), 178 аудиторіях для групових занять, 102 навчальних лабораторіях, 78 класах комп'ютерного навчання. Безпосередньо освітній процес зі спеціальності 221 Стоматологія здійснюється у 47 аудиторіях та лабораторіях з мультимедійним обладнанням. Розклад занять для груп здобувачів вищої освіти, у яких наявні особи з обмеженими фізичними можливостями (або освітній процес здійснюється викладачами з інвалідністю), планується лише у тих навчальних корпусах і приміщеннях, які придатні для відповідних категорій осіб. Крім власної інфраструктури та матеріально-технічної бази, у освітньо-науковій діяльності університету активно використовується матеріальна база партнерів університету, на якій розміщені філії кафедр, навчально-наукові та навчальні центри, а також клінічні кафедри Медичного інституту, що дає можливість ефективно поєднувати освітній процес, наукові дослідження та практичну діяльність у відповідних сферах. Крім того, для підготовки здобувачів використовується матеріальна база підприємств, установ та організацій, на яких створені філії та клінічні бази кафедр: КЗ «Сумська міська клінічна стоматологічна поліклініка», ОКЗ «Сумська обласна клінічна стоматологічна поліклініка», ТОВ «Професорська стоматологія», стоматологічний кабінет ЧП Черненко, стоматологічна клініка «ЕстетДент», стоматологічні кабінети Університетської клініки СумДУ, стоматологічні кабінети стоматологічного корпусу СумДУ. В позанавчальний час до послуг здобувачів унікальні в державі Легкоатлетичний манеж та Центр пляжного волейболу, 30 спортивних та тренувальних залів, 2 плавальних та реабілітаційний</p>

басейни, 2 обладнаних стадіони та 10 спортивних майданчиків, водно-веслувальна та лижна бази, спортивно-оздоровчий табір "Універ". Комп'ютерні класи оснащені ліцензійними операційними системами від Microsoft та пакетами прикладного програмного забезпечення від Microsoft та ін. В освітньому процесі використовуються сучасні інформаційні та комунікаційні технології. Для проведення наукових досліджень здобувачі можуть використовувати науково-дослідну базу університетської клініки (наказ від 14 березня 2019 р. №0210-I), центру колективного користування науковим обладнанням МІ СумДУ (наказ про створення № 0284-I від 11.04.2019 р.), центру патоморфологічних досліджень (сертифікат про атестацію № РУ–0213/19 від 15.03.2019 р.), центру молекулярно-генетичних досліджень, лабораторії «Біонанокомпозит», віварію та центру морфологічних досліджень, україно-шведського дослідницького центру (наказ про створення № 0343-I від 16.04.2020 р.), центру колективного користування обладнанням СумДУ, проблемної лабораторії "Центр соціально-гуманітарних аспектів регіональних досліджень", регіонального центру електронної мікроскопії та мас-спектрометрії, науково-навчального центру моделювання у складних системах, начальнико-методичного центру Microsoft ImagineAcademy, проблемної науково-дослідної лабораторії електронних систем та засобів кодування інформації.

Інформаційне та
навчально-методичне
забезпечення

Здобувачі, що навчаються за освітньою програмою, та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, міжвузівську наукову бібліотеку, окремі бібліотеки та бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах університету. Також діють віртуальні електронні читальні зали. Інформаційні ресурси бібліотеки СумДУ за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Здобувачі можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до інтернету та баз даних. Електронний репозитарій СумДУ, який містить понад 65 тисяч документів, є національним лідером та входить до Топ-350 світового рейтингу RankingWeb of Repositories. Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою мають доступ баз даних: Scopus, Web of Science, SpringerNature, USMLE-Rx, Wiley, APA`sPsysTherapy, Grammarly, CourseraforCampus, Access Medicine, WoltersKluwer Health / Ovid, MedOnePlasticSurgery, AcademicSearchUltimate (EBSCOhost), eSSUIR, Е-каталог Бібліотеки СумДУ, наукової періодики Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України, наукової електронної бібліотеки періодичних видань НАН України, WHO, BioMedCentral, British Medical Journal (The BMJ), CochraneLibrary, eMPendium, FreeBooks4Doctors, FreeMedicalJournals, WileyOpen Access, PubMedCentral, PloS, Bookshelf, ChildNeurologySociety, Hardin MD, HarvardUniversity, MedBioWorld, MedBioWorld, MedknowPublication, MedPix, Nature, NationalCancerInstitute, PediatricNeurologyBriefs, PracticeUpdate, RoyalSociety of Chemistry (Королівське хімічне товариство), AcademicJournals, AcademicJournalsDatabase (Швейцарія), Directory of Open Access Books (DOAB), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Elsevier, HindawiPublishingJournals, HighWirePress, HINARI, Journals4Free, OpenAcademicJournalsIndex (OAJI), OxfordJournals, GoogleScholar, Healthline, The Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR), E-BooksDirectory, EuropePubMedCentral, Crossref, PubMed, Taylor&Francis. Аспіранти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами, монографії, статті з періодичних видань, статистичні бази даних.

	<p>Методичний та науковий матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Центром науково-технічної і економічної інформації здійснюється організаційна та методична робота у сфері захисту прав інтелектуальної власності, забезпечується можливість патентного пошуку у державній та світових базах даних, проводиться організація оприлюднення результатів наукових досліджень, трансферу технологій, грантової діяльності наукового спрямування. Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською та англійською мовами з дисциплін освітньої програми, віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, тестових завдань та інших навчально методичних матеріалів e-learning. Для дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів розроблено платформу ОСW СумДУ (платформа дозволяє об'єднати матеріали з дистанційних курсів, конструктор Lectur`ED з можливістю колективної роботи над електронними навчальними ресурсами, матеріали електронного каталогу бібліотеки, репозитарію та посилення на зовнішні навчальні ресурси). Університетом укладено договори з компаніями ТОВ «Антиплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unichек» та «StrikePlagiarism» відповідно для перевірок кваліфікаційних та наукових робіт. Банк кваліфікаційних робіт формується в університетському репозитарії. Кожне наукове видання університету перед прийняттям публікації до друку здійснює її перевірку на плагіат. Методичний та науковий матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми.</p>
1.9 Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним університетом та закладами вищої освіти України
Міжнародна академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між СумДУ та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн: Університет БатСпа (Великобританія, угода про співпрацю 02.09.2015 р.), університет Патрас (Греція, угода про співпрацю 2015 р), університет м.Кутаїсі (Грузія, угода про співпрацю 10.08.2015 р.), університет м. Фоджа (Італія, угода про співпрацю 01.06.2016 р.), Гімназія Остербюркен (Німеччина, угода про співпрацю 01.01.2018 р.), Університет ім. Адама Міцкевича (Польща, угода про співпрацю 14.06.2017 р.) та ін.)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови та після акредитації освітньо-наукової програми

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОСВІТНЯ СКЛАДОВА			
Обов'язкові освітні компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Філософія науки	5	екзамен
ОК 2.	Культура наукової української мови	3	залік
ОК 3.	Методологія та методи наукових досліджень	4	залік
ОК 4.	Інноваційна педагогічна діяльність	3	екзамен
ОК 5.	Управління науковими проектами	4	залік
ОК 6.	Методика підготовки наукових праць	4	залік
ОК 7.	Англійська мова академічного спрямування	6	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК 8.	Актуальні питання оперативної та відновлювальної стоматології	6	екзамен
ОК 9.	Сучасні аспекти консервативної стоматології	6	екзамен
Цикл практичної підготовки			
ОК 10.	Педагогічна практика за професійним спрямуванням	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		45	
Вибіркові компоненти			
ВБ 1	Вибіркові компоненти циклу загальної підготовки (каталог 1)	5*	залік
ВБ 2	Вибіркові компоненти циклу фахової підготовки (каталог 2)	10*	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	
НАУКОВА СКЛАДОВА			
Виконання наукового дослідження			

2.2 Наукова складова

Науково-дослідницька робота аспірантів є невіддільною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні та наукові завдання. Вона здійснюється за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника за підтримки та консультування з боку провідних фахівців, долучених до реалізації освітньо-наукової програми.

Елементами наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є:

- складання плану та розробка робочих гіпотез дослідження під науковим керівництвом провідних учених;
- проведення досліджень та апробація отриманих результатів на підприємствах та в організаціях;
- презентація та обов'язкове обговорення результатів досліджень на регулярних наукових семінарах, а також конференціях та інших наукових заходах;
- участь у міжнародних дослідницьких проектах та програмах обміну;
- підготовка та публікація статей у фахових наукових виданнях;
- написання та представлення до захисту дисертації.

Допуском до захисту є наявність достатньої кількості опублікованих наукових праць та повністю виконаний індивідуальний навчальний план.

Основним завданням організації діяльності молодих вчених за навчальною програмою «доктор філософії» є створення дослідницької інфраструктури та залучення молодих вчених до виконання фундаментальних та прикладних досліджень.

Відповідно до переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок та стратегії розвитку СумДУ, а також відповідно до потреб світової та вітчизняної науки, за спеціальністю «Стоматологія» в СумДУ сформувались наступні напрями наукових досліджень аспірантів:

1. «Стоматологічні аспекти мовленнєвих порушень» (№ держ. реєстрації 0120U101441):

- Набуті порушення звуковимови та їх корекція у хворих з запальною патологією тканин пародонта;

- Мовленнєві порушення та їх корекція при дислокаціях внутрішньосуглобового диска скронево-нижньощелепного суглобу.

2. «Клініко-лабораторне обґрунтування застосування сучасних медичних технологій в діагностиці, лікуванні та профілактиці захворювань органів порожнини рота та щелепно-лицевої ділянки» (№ держ. реєстрації 0121U113582):

- Морфологічний стан слинних залоз і біофізичні властивості ротової рідини при підвищеній стертості зубів;

- Порівняльна оцінка впливу остеопластичних матеріалів на репаративні процеси в кістковій тканині при дефектах альвеолярного відростку різного генезу;

- Оптимізація реставрації зубів у хворих на цукровий діабет II типу декомпенсованого перебігу;

- Удосконалення аугментації альвеолярного відростка при безпосередній та одноетапній імплантації з використанням синтетичного матеріалу;

- Застосування телемедичних технологій на етапах ортопедичного стоматологічного лікування;

- Вдосконалення методів протезування при частковому руйнуванні коронкової частини зубів бічної ділянки у пацієнтів з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба;

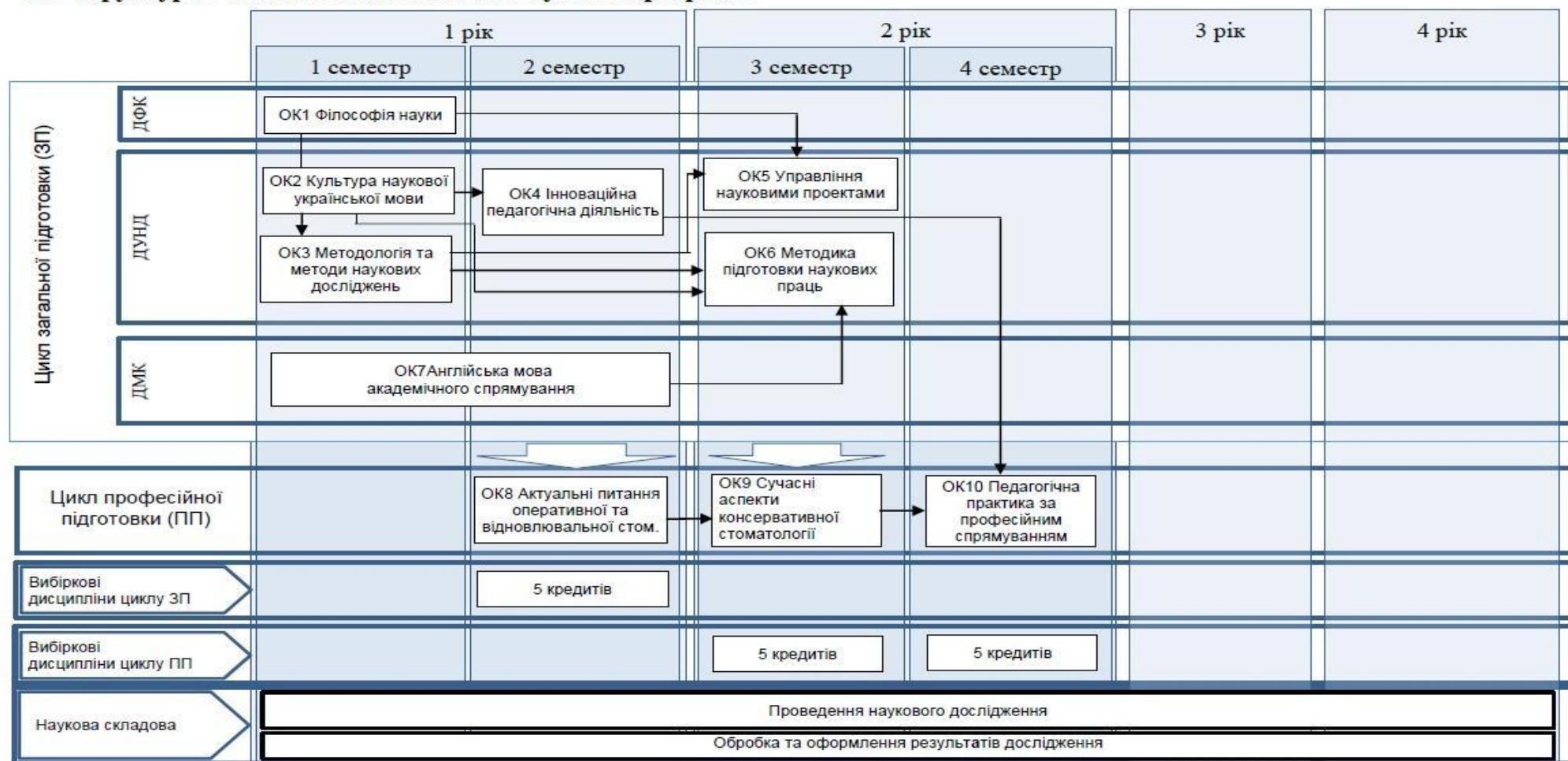
- Клініко-лабораторне обґрунтування оптимізації відновлення зубів при мезіально-оклюзійно-дистальних каріозних ураженнях;

- Визначення залежності відтінку кольору зуба від макроскопічних та морфологічних змін оптичної щільності твердих тканини;

- Вплив реставрацій фронтальної групи зубів на стан скронево-нижньощелепного суглоба.

Зважаючи на існуючу інфраструктуру, наявність сучасних лабораторій та центрів, ці напрями є пріоритетними та мають забезпечити зростання якості наукових досліджень, залучення талановитої молоді до наукового процесу а також сприяти зростанню кількості науково-дослідних робіт та грантів. Лабораторії «Біонаноккомпозит» та «Центр колективного користування науковим обладнанням» забезпечені сучасним аналітичним обладнанням та активно займаються впровадженням технологій тканинної інженерії в рамках даного напрямку в СумДУ. Для забезпечення виконання наукових досліджень за основними науковими напрямами планується розширення можливостей наукових досліджень та диверсифікація джерел їх фінансування, а також стимуляція участі молодих вчених у конференціях та професійних об'єднаннях. Міжнародна діяльність молодих вчених також є одним з пріоритетних напрямків, що відображається в зростанні кількості довгострокових наукових стажувань здобувачів освіти за програмами HORIZON-2020, ERASMUS+, Era-Net, CRDF, DAAD. Інтеграція молодих вчених в європейський науковий простір відбувається через їх участь у професійних об'єднаннях, в основному за напрямами їх досліджень.

2.3 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

ДФК – Дисципліни, що забезпечують оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями; ДУНД – Дисципліни, спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника; ДМК – Дисципліни, спрямовані на здобуття мовних компетентностей. Реалізація наукової складової освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта

ДФК – Дисципліни, що забезпечують оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями; ДУНД – Дисципліни, спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника; ДМК – Дисципліни, спрямовані на здобуття мовних компетентностей. Реалізація наукової складової освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у Сумському державному університеті. Вчена рада Сумського державного університету має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері медицини або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає проведення власного оригінального дослідження, результати якого мають наукову новизну та практичну цінність. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Експертна комісія Медичного інституту вивчає питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело. З метою забезпечення дотримання етичних та морально-правових принципів проведення науково-дослідних робіт, дисертаційних досліджень та клінічних випробувань лікарських засобів в Медичному інституті СумДУ створено постійно діючу комісію з питань дотримання біоетики при проведенні експериментальних та клінічних досліджень. У своїй діяльності Комісія з біоетики керується принципами сумлінного виконання випробувань і клінічних досліджень (Якісної Клінічної Практики / GCP, Якісної Лабораторної Практики/GLP, Якісної Статистичної Практики /GSP, Якісної Виробничої Практики/GMP) та охорони і гуманного ставлення дослідників до лабораторних тварин відповідно до чинного законодавства, нормативних документів та міжнародних стандартів. Комісія з біоетики надає дозвіл на проведення всіх досліджень та надає оцінку дотримання вимог з біоетики після їх завершення. З метою удосконалення процедури експертизи дисертаційних робіт та НДР, які виконані аспірантами на кафедрах Медичного інституту створено постійно діючу комісію з перевірки первинної документації наукових досліджень, за результатами розгляду якої готується акт перевірки первинної документації в якому міститься перелік первинної документації з виконаної дисертаційної роботи (НДР) та її відповідність завданням і обсягу проведеного дослідження Для проведення попередньої</p>

	<p>експертизи здобувача ступеня доктора філософії та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів здобувач представляє роботу до прилюдного захисту на засідання апробаційної ради Медичного інституту з попередньої експертизи дисертаційних робіт з клінічної медицини. Дисертаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті університету. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.</p>
--	---

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК 1	+	+		+				+	+	+
ЗК 2			+		+	+		+	+	
ЗК 3			+		+			+	+	
ЗК 4			+		+					
ЗК 5			+		+	+				
ЗК 6			+	+	+		+			+
ФК 1	+		+	+	+			+	+	+
ФК 2	+	+	+	+	+			+	+	+
ФК 3		+	+		+	+	+	+	+	+
ФК 4				+						+
ФК 5			+		+					
ФК 6			+	+	+	+		+	+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

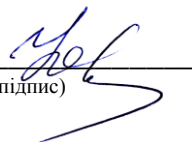
Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПРН 1	+	+	+		+	+		+	+	
ПРН 2		+					+			
ПРН 3	+		+			+			+	
ПРН 4			+		+	+		+	+	
ПРН 5			+		+					
ПРН 6				+						+
ПРН 7			+					+	+	

Завідувач кафедри стоматології

(підпис)

Лахтін Ю.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми)

(підпис)

Лахтін Ю.В.
(прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації

_____
(підпис)

Бойко А.О.
(прізвище та ініціали)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____
(підпис)

Школьник І.О.
(прізвище та ініціали)